

ایران

سخن‌روز

امام علی علیه‌السلام:

خوش‌خوردی، برادری را استوارتر می‌کند .

غرورالحکم: ح ۴۸۷

نگاره

فضای مجازی

ساخت یک فیلم سینمایی درباره شهید مهدی زین‌الدین و برپایی بزرگداشتی برای یکی از چهره‌های شاخص حوزه هنرهای تجسمی از جمله خبرهایی بود که دیروز مورد توجه خبرگزاری‌ها قرار گرفت و بیشترین بازدیدها را داشت. مروری بر بخشی از خبرهای حوزه مجازی داشته باشیم.

تجسمی

فرهنگستان هنر، در راستای سلسله برنامه‌های بزرگداشت فرهیختگان نام‌آشنای هنر، این بار به سراغ محمدمهدی هراتی، استاد پیشگسوت هنرهای تجسمی رفت و دیروز بزرگداشت این استاد برجسته به دبیری علمی مهدی مکی نژاد و دبیری اجرایی مجید جعفری، در سالن ایران فرهنگستان هنر برگزار شد. در حاشیه این مراسم، نمایشگاهی از ۱۰۰ اثر از خاندان هراتی، شامل آثار استاد

محمدمهدی هراتی، حاج محمد هراتی (پدر محمدمهدی هراتی)، الهام هراتی (دبیر هنری نمایشگاه) و شیرین هراتی، در حوزه‌هایی چون نگارگری، نقاشی، لایه‌چینی و تصویرسازی پوستر پیش نگاه مخاطبان و حاضران در این مراسم قرار گرفت.

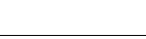
سینما

ساخت فیلم سینمایی «مجنون» به‌عنوان تازه‌ترین محصول سازمان اوج با روایتی از زندگی شهید مهدی زین‌الدین به کارگردانی مهدی شاحمدی بزودی کلید می‌خورد. شاحمدی از کارگردانان شناخته‌شده سینمای مستند است و با این فیلم اولین کارگردانی فیلم بلند سینمایی را در کارنامه خود تجربه می‌کند و عباس نادران که تهیه‌کنندگی «مجنون» را برعهده دارد هم در مقام تهیه‌کننده تا به امروز فیلم‌هایی همچون «شاه‌کش» و «شادروان» را به سرانجام رسانده و این پروژه اولین همکاری او با سازمان اوج محسوب می‌شود. نادران با انتشار تصویری از عزیمت تیم همراه خود در صفحه اینستاگرامش به‌صورت تلویحی از آغاز فرایند تولید این پروژه خبر داده که به گفته او طی روزهای آینده در آبادان کلید می‌خورد. شهید مهدی زین‌الدین فرمانده لشکر ۱۷ علی ابن‌ابیطالب در دوران دفاع مقدس و از فرماندهان ارشد سپاه پاسداران در طول جنگ تحمیلی بود که در سال ۶۳ در منطقه سردهشت در پی درگیری مستقیم با نیروهای مسلح دشمن در سن ۲۵ سالگی به شهادت رسید.

مستند

در خبرها آمده که مراسم فرهنگی از سینمایی از مستند «سلاح ایرانی» با حضور داوود مردیان کارگردان این مستند و مدیرگروه مستند روایت فتح، کریم خوش‌مرام قائم‌مقام و علیرضا استرابی دستیار ویژه رئیس بنیاد فرهنگی روایت فتح و جمعی از هنرمندان مستندساز در تالار شهید آوینی این بنیاد برگزار شد.

در این مراسم مردیان مدیر گروه مستند روایت فتح با اشاره به اینکه «این مجموعه ۵ قسمتی، مرحله نخست از مجموعه مستند «سلاح ایرانی» است، ادامه داد: این ۵ قسمت به توانمندی‌های دفاعی نیروهای مسلح در دهه گذشته پرداخته و مرحله دوم، مستندهایی با تصاویر جدید و دیدگاه‌های جدیدتر دفاعی ایران خواهد بود.» همچنین در این جلسه اعلام شد با همکاری مشترک شبکه مستند سیما و گروه مستند روایت فتح، مجموعه مستند «جزایر ایرانی» از هفته جاری کلید خواهد خورد. این مستند در فاز نخست به مجموعه جزایر نازعات (جزیره ابوموسی، تنب بزرگ، تنب کوچک و سیری) خواهد پرداخت.

تئاتر

یک خبر خوب هم برای بچه‌ها داریم؛ آن‌طور که در خبرها آمده نمایش موزیکال «شی‌شین باشین» به کارگردانی سمانه حبیب‌پور در راستای آموزش کودکان در برنامه‌ریزی اوقات فراغت و استفاده صحیح از ابزارهای دیجیتال در فرهنگسرای انقلاب اسلامی روی صحنه رفته و اجرای این نمایش تا ۶ اسفند

در سینما فجر فرهنگسرای انقلاب اسلامی ادامه خواهد داشت. این نمایش به موضوع تنهایی کودک می‌پردازد و داستان کودکی را روایت می‌کند که مجبور است تنها خانه بماند تا پدر و مادرش از سر کار برگردند و به جای انجام تکالیف خود فقط تلویزیون می‌بیند که در این فاصله اتفاقاتی می‌افتد. پارسا قربانی، عرشیا سبزیلی، شیما ملکی منصور، فاطمه نیکنام، سارینا میرطیپی، فردین رضایی، علی اصغر حسینی، امیر مهری و شهرزاد جدیدی بازیگران این اثر نمایشی هستند. علاقه‌مندان می‌توانند به فرهنگسرای انقلاب اسلامی واقع در بزرگراه نواب صفوی، ابتدای خیابان کمیل شرقی مراجعه یا برای کسب اطلاعات بیشتر با تلفن ۵۵۴۰۴۷۰۰ تماس بگیرند.

- چهارشنبه ۲۶ بهمن ۱۴۰۱ • سال بیست‌ونهم • شماره ۸۱۲۹
- اذان ظهر ۱۲/۱۸ • اذان مغرب ۱۸/۰۴ • نیمه شب شرعی ۲۳/۳۴ • اذان صبح فردا ۵/۲۶ • طلوع آفتاب فردا ۵/۲۰

- صاحب امتیاز:** خبرگزاری جمهوری اسلامی
- مدیر مسئول:** محمدحسن روزی‌طلب
- سردبیر:** کمیل نقی‌پور
- معاون فنی:** محمدملاعلی اکبری
- دبیران:** مصطفی عبیوضی (سیاسی) • مهدی مهرپور(اقتصادی) • مصطفی وثوق‌کیا(فرهنگی) آزاده سهرابی(اجتماعی) • بنفشه غلامی (جهان)

- علی کاکا دزفولی (سیاست) • فرناز قلعه‌دار(حوادث)
- اسماعیل علوی (پایداری) • لیدا فخری(اندیشه)
- محمدرضا عزیزی(گزارش) • زهرا کشوری (زیست‌بوم) سعید زاهدیان (ورزشی)
- مهدی کلهرنژاد(اجرائی)
- حجت حکیمی(صفحه‌آرایی) • محسن جانی‌پور (ویراستاری) • ابوالفضل نسایی(عکس)

تجربه زیسته

آنها که در چشم بودند، رفتند

امسال دوبلورهای پیشگسوت زیادی را از دست دادیم که همه از دوستانم بودند. بالاخره آدم‌ها می‌آیند که بروند. همه باید برویم و هیچ‌کس ماندگار نیست. رفتن دوستانم خیلی دردناک است. اخیراً هم که آقای شهروز فلک‌آرایی از میانمان رفت، واقعا متأثر شدم. من با او رابطه نزدیکی داشتم. دائم حالش را می‌پرسیدم و همکاری‌های زیادی با هم داشتم.یم. سال‌های قبل هم خیلی از عزیزانمان را در دوبله از دست دادیم اما امسال بیشتر بود. در واقع امسال آنها که در چشم بودند، رفتند؛ افراد معروف و باسابقه‌ای که هیچ وقت تکرار نمی‌شوند. خود من بیش‌تر از ۷۰ هزار ساعت در دوبله حرف زدم که شاید کسی آنقدر صحبت نکرده باشد. همه کارهای را دوست داشتم اما خوب در میانشان بودند کارهایی که خوشم نمی‌آمد اما واقعاً کم نمی‌گذاشتم و کارم را به نحو احسن انجام می‌دادم. به نظر خودم دیگر صدایم دلنشین نیست چون بیمارم و متأسفانه پیری که می‌آید، به دنبالش انواع بیماری هم می‌آید. [بخشی از صحبت‌های این دوبلور پیشگسوت در گفت‌وگو با ایسنا.

فرهنگستان

زبان، هویت و شناسنامه یک ملت

ایران گهواره فرهنگ و تمدنی دیرپا است و ماندگاری این فرهنگ و تمدن حاصل کوشش همه اقوام ایران‌زمین، با زبان‌ها و گویش‌های گوناگون اما حظّ و خاک و پرچمی یکسان است که با زبان مشترک خود آن را گسترش می‌دهند و نگهداری می‌کنند. زبان مادری که با عناوینی چون زبان محلی، زبان‌های ایرانی نو، گویش و لهجه نیز شناخته می‌شود به دلایلی چون

گسترده‌گی روابط و رفت‌وآمدها، مهاجرت آموزش‌های نوین، گسترش رسانه‌ها، سهل‌انگاری دولت‌ها، سخن‌نگفتن پدران و مادران با فرزندان خود به زبان مادری، مرکزگرایی، نداشتن ادبیات کهن مکتوب و نیز خودسانسوری برخی از گویشوران به سبب رنجش‌های ناشی از تجربه به‌سخره گرفته شدن لهجه ایشان، مثلاً در طنزهای زرد و سبک تلویزیونی، رو به خاموشی می‌رود. ضروری و مهم می‌نماید که پژوهشگران و سخن‌شناسان در گردآوری و ثبت و بررسی علمی این زبان‌ها بیشتر بکوشند. در کنار این امر مهم که وظیفه پژوهشگران است، دانشگان و سخن‌گویان هریک از زبان‌ها و گویش‌های ایرانی وظیفه حفظ و ماندگاری و انتقال آن را از نسلی به نسل دیگر دارند، چراکه حرمت امامزاده با متولی است و اگر گویشوران هر شهر و منطقه، خود میراث کهن خود را حفظ کنند تا به آیندگان یادگاری دهند هیچ فرد و سازمان و پدیده‌ای را یارای آسیب رساندن به زبان مادری ایشان نیست. بدیهی است که در اماکن رسمی و آموزشی و در جمع و جامعه‌های چندزبانه، سخن گفتن و شنیدن به زبان مشترک آن اقوام است، اما نهاد خانواده نهادی ماندگار در حفظ و انتقال زبان مادری است. زبان مشترک با عناوینی چون زبان رسمی و زبان میانجی نیز شناخته می‌شود و در کشور ما این زبان مشترک زبان فارسی است و همه اقوام ایرانی آن را در کنار زبان مادری گرامی می‌دارند و هویت ملی و فرهنگی و تمدن چندهزارساله ایران را که ساخته همه اقوام ایرانی است می‌شناساند. بنابراین زبان فارسی منحصر به یک جامعه و قوم خاصی نیست و زبان مشترک همه اقوام ایرانی است و همه اقوام ایرانی در شکوه آن نقش داشته‌اند.

شوربختانه زبان‌های محلی که شمار دانشگان و سخنوران‌شان، گاه چند تن و گاه بی‌شمار است، با همه داده‌های فرهنگی‌شان و با همه تلاش‌های پژوهشگران دست‌تَنهای این حوزه تقریباً رو به فراموشی جدّی می‌رود یا آمیختگی‌شان با دیگر زبان‌ها و گویش‌ها چنان زیاد می‌شود که گاه ویژگی‌های کهن و بکر آنها فراموش می‌شود. شاید زنده نگه داشتن این زبان‌ها به دلایل پیش‌گفته و نیز جدّی گرفته نشدن زبان مادری هم از سوی مردم صاحب این زبان‌ها هم از سوی حکومت‌ها سخت دشوار است، اما گردآوری و ثبت آن در گنجینه زبان ضروری است و پژوهشگران این حوزه توش و توان خود را برای این مهم گذاشته‌اند. افزون بر آن در سال‌های اخیر آفرینش آثار ادبی گویشی از محدوده شهرها و ترانه‌های محلی و پهلوپایات کهن فراتر رفته‌است و امروزه شاهد ساخت فیلم‌های گره‌انداک اما فاخری به زبان‌های محلی هستیم. همچنین، سرایش شعرهای بلند، نوشتن کتاب کودک و نوجوان، نمایشنامه و داستان بلند. مزایای تولید محتوا به زبان‌های محلی، افزون بر گرمیاداشت زبان مادری، فربه کردن پشتوانه‌های زبان فارسی و در کنار آن حفظ هویت ملی و فرهنگی ایران‌زمین است. سودمندی‌های بسیاری در گردآوری و ثبت زبان‌ها و گویش‌های ایرانی و آفرینش به این زبان‌ها است. ضروری است یادآور شوم که زبان، هویت و شناسنامه یک ملت است، کمتر از پرچم و درفش ملی و خاک و آب نیست، حفظ هریک از این شناسنامه‌های ملی در کنار دیگری ممکن است؛ بنابراین شایسته است که هنگام برنامه‌ریزی برای خرج پول کشور بودجه‌ای ویژه و جداگانه برای گرمیاداشت و حفظ و پیشرفت زبان در نظر گرفته شود تا ما پژوهشگران دست‌تَنهای شفیفته میهن بیشتر بتوانیم خود را واقع‌ف آن کنیم.

پیشنهاد

تمام کودکان به جز «زین»

زمانی که فیلم سینمایی «کفرناحوم» اولین اکران‌هایش را در سال ۲۰۱۸ به صورت خصوصی و عمومی انجام داد، نگاه طیف وسیعی از فیلمسازان و منتقدان سینما را به اثر درخشان نادین لیکبی کارگردان لبنانی جلب کرد و هر چه فیلم بیشتر اکران شد، وسعت این تحسین‌ها هم بیشتر و بیشتر شد. همین اول بگویم که اگر ندیده‌اید حتماً این فیلم را ببینید که یکی از درخشان‌ترین لحظه‌ها در سینمایی است که می‌خواهد انسانیت را یادآوری کند و طعم کودگانه جهان را یک‌بار دیگر به رخ همه آن‌ها که این مژه را فراموش کرده‌اند بچشاند و برایشان بگوید که کودک بودن در سرزمین رنج‌ها چه سخت و طاقت‌فرساست. فیلم روایتگر زندگی انسان‌هایی است که در فقر استخوان‌سوز زندگی می‌کنند و داستان یکی از این خانواده‌ها را می‌گوید که در فقر و فلاکت عمری می‌گذرانند. خانواده‌ای با زن و مردی که چندین بچه دارند و قیصر است به‌گفته مرد خانواده روزی عمای دست پدر شوند اما تبدیل به کودگانی شده‌اند زها شده که صرفاً از آنها نگرانی می‌رود جز کودکی. داستان حول محور پسر خانواده (زین) یازده، دوازده ساله خانواده و دختر (سحر) می‌چرخد که به‌دلیل تنگدستی، دختر نوجوان قرار است عروس صاحب‌خانه پدر زین شود و کودک نمی‌خواهد تن به چنین ازدواجی بدهد و پسر جایی از داستان به‌یکباره علیه این روند غلط عسیمان می‌کند و از خانواده خود به‌دادگاه شکایت می‌برد. نمایی درخشان و تک‌گویی بی‌نظیر پسرک که اتفاقاً آغازگر صحنه ابتدایی فیلم است. در پایان «کفرناحوم» را می‌توان شاهکاری دانست که مخاطبش را تا انتها به دنبال غمنامه خود می‌کشاند و با صداقت محض، درون رگم‌خود را نمایان می‌کند.

- تلفن:** ۰۰۴۵۱۷۲۰۰۰ نامبر: ۸۸۷۶۱۲۵۴ ارتباط مردمی: ۰۸۸۷۶۹۰۷۵
- پيامک:** ۰۰۴۵۱۷۱۳۰۰۰ روابط عمومی: **نشانی:** تهران خیابان خرمشهر،شماره ۲۰۸
- صندوق پستی:** ۵۳۳۸۸۰۵۸۷۵۰۰ **امور مشترکین:** ۸۸۷۴۸۸۰۰
- چاپ:** چاپخانه‌های همشهری، شرکت چاپ جام‌چم
- سازمان آگهی‌های روزنامه ایران:** دارنده گواهینامه ایزو۹۰۰۱ از شرکت NISCERT
- پذیرش سازمان آگهی‌ها:** ۱۸۷۷۰(۰۲۱)
- انتشارات مؤسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران:** ۰۵-۸۸۵۴۸۸۹۲

اگر من نشستم تو در پای باش
ور از جای رقم‌ت تو بر جای باش
من از یمن اقبال این خاندان
گرفتم جهان را به تیغ زبان
من از خاوران تا در باختر
ز خورشیدم امروز مشهورتر

سلمان ساوچی

خواندن

فناوری و جهان کتابخوانی

آپا فناوری می‌تواند تمام مشکلات کتابخانه‌ها و کتابخوان‌ها را حل کند؟ پاسخ به این پرسش ساده است. فناوری همه چیز نیست اما توان و تأثیر قابل ملاحظه‌ای برای رفع برخی از مشکلاتی دارد که کتابخانه‌ها با آن مواجه هستند. همه ما می‌دانیم که تمام کتابخانه‌ها با نوعی آینده مبهم مواجه هستند. برای مثال، مشکلات بی‌وقفه اقتصاد داخلی و جهانی و رقابت فزاینده بخش‌های دیگر با کتابخانه‌ها بر سر ارائه خدمات به مشتریان و ابزارهای جایگزین برای تأمین خدمات به این معناست که کتابخانه‌ها باید بر سرمنابع نبرد کنند. شیوه‌های این نبرد و کامیابی در آن بسته به موقعیت و فضا متفاوت است. اما یکی از شیوه‌های موفقیت و کامیابی کتابخانه‌ها و کتابداران این است که فناوری‌های خود را به‌روز کنند، رویکردهای خود را بسط و گسترش دهند و با کتابخانه‌های دیگر و حتی با نهادها و سازمان‌های مرتبط به نحو راهبردی مشارکت داشته باشند. رکود اقتصادی جهان، بر هزینه کتابخانه‌ها تأثیر گذاشته و به نظر می‌رسد این وضعیت کماکان تا مدتی ادامه داشته باشد. صرفنظر از اینکه شدت و میزان تأثیرگذاری رکود مالی در ایران و جهان بر وضعیت تأمین خدمات کتابخانه تا چه حد خواهد بود (که نیازمند تحقیقات و پیمایش‌های دقیق در این باره است)، عمدتاً پیش‌بینی می‌شود که نیازهای آینده متفاوت از نیازهای گذشته خواهد بود. تجربه کتابداران طی ۲۰سال گذشته در ایران نیز این را کاملاً تأیید می‌کند از این جهت که آنها طی این مدت مشاهده کرده‌اند اینترنت به شدت زندگی مردم و نحوه تعامل آنها با کتابخانه‌ها را تغییر داده است. به بیان دقیق‌تر می‌توانیم بگوییم مواردی نظیر ۱. جهانی شدن، ۲. استفاده از اینترنت، ۳. توسعه کتابخانه‌های دیجیتال و ۴. شخصی‌سازی اطلاعات باعث شده است که تقاضاها برای خدمات کتابخانه‌ها، تأمین منابع و استفاده از آنها دگر شود. اما فناوری تنها یکی از عواملی است که کتابداران باید آن را در نظر داشته باشند. از یک سو طی دهه گذشته، نیازها و تقاضاهای کاربردی پیچیده‌تر، متنوع‌تر و گسترده‌تر شده است و از سوی دیگر، تغییرات سیاسی و اجتماعی نیز بر شیوه نگرش مردم بر کتابخانه‌ها تأثیر خواهد گذاشت.

به‌طور خلاصه می‌توان گفت که فناوری اطلاعات و ارتباطات، انقلابی در شیوه ایجاد، ذخیره، دسترسی استفاده از اطلاعات ایجاد کرده است. اکنون افراد بی‌شمار وجود دارند که هرگز نمی‌توانند جهان بدون اینترنت را تصور کنند. آینده نوبدبخش فناوری‌های پیچیده‌تر و گسترده‌تر است. در بسیاری از کشورهای پیشرفته و برخی از کشورهای در حال توسعه کتابخانه‌ها دیجیتال و چشمگیر منابع دیجیتالی شناخته و پذیرفته شده است. همچنین پروژه‌های متعدد و گوناگونی در راستای گسترش این منابع در کشورهای مختلف جهان صورت گرفته است. در نتیجه، کتابخانه‌ها از طریق به‌کارگیری فناوری تغییر شکل داده‌اند یا در حال تغییر شکل هستند. اما اگر قرار باشد کتابخانه‌ها و کتابداران کماکان پویایی خودشان را در عملکرد و کارگردشان حفظ کنند، باید آمادگی تغییرات بیشتر را داشته باشند. در حال حاضر، برخی کتابخانه‌ها و کتابداران در ایران به بعضی از کاربردهای اینترنت توجه کافی ندارند، از جمله استفاده از شبکه‌های اجتماعی برای ۱. ارائه خدمات، ۲. فراهم کردن دسترسی مردم به اطلاعات، ۳. حمایت آموزشی، فرهنگی و اجتماعی از مردم (برای مثال، تشریح مردم به کتابخوانی و عرضه محصولات دیجیتال و غیره). علاوه بر این، مزایای ناشناخته برخی فناوری‌ها نظیر دستگه‌های موبایل و انواع کاربردهای دیگر اینترنت کماکان باید برای اهداف مورد نظر کتابخانه‌ها و کتابداران ارزیابی و به خدمت گرفته شود. در حال حاضر، کتابخانه‌ها کماکان هر دو شیوه را کم و بیش در نظر دارند. هرچند هنوز توافق جمعی و کامل درباره نحوه دستیابی به این هدف یعنی نشر الکترونیکی آثار وجود ندارد، اما روشن است که بحران‌های اقتصادی در ایران و جهان منتهی به تغییرات عمده خواهد شد زیرا شیوه‌های کنونی نشر مطالب، دیگر نمی‌تواند ادامه یابد.

عکس‌نوشت

«بنکسی» هنرمند مشهور و البته ناشناس آثار خیابانی اثر هنری جدیدی را خلق کرده است که به نظر می‌رسد واکنشی به خشونت خانگی علیه زنان آن هم در روز موسوم به ولنتاین باشد. «بنکسی» هنرمند گرافیتی کار اهل بریستول است که با نقاشی‌های دیواری و هنر گرافیتی اعتراضی خود شهرت جهانی دارد، با این حال هنوز هویت اصلی او فاش نشده است. این هنرمند در نقاشی‌هایش بیشتر به مسائل سیاسی و موضوع‌هایی مانند گرمای جهانی، جنگ، شنود غیرقانونی و شرایط سخت کاری پرداخته است. ^[*ایسنا*]

^[1] «بنکسی» هنرمند مشهور و البته ناشناس آثار خیابانی اثر هنری جدیدی را خلق کرده است که به نظر می‌رسد واکنشی به خشونت خانگی علیه زنان آن هم در روز موسوم به ولنتاین باشد

^[2] «بنکسی» هنرمند گرافیتی کار اهل بریستول است که با نقاشی‌های دیواری و هنر گرافیتی اعتراضی خود شهرت جهانی دارد، با این حال هنوز هویت اصلی او فاش نشده است

^[3] این هنرمند در نقاشی‌هایش بیشتر به مسائل سیاسی و موضوع‌هایی مانند گرمای جهانی، جنگ، شنود غیرقانونی و شرایط سخت کاری پرداخته است